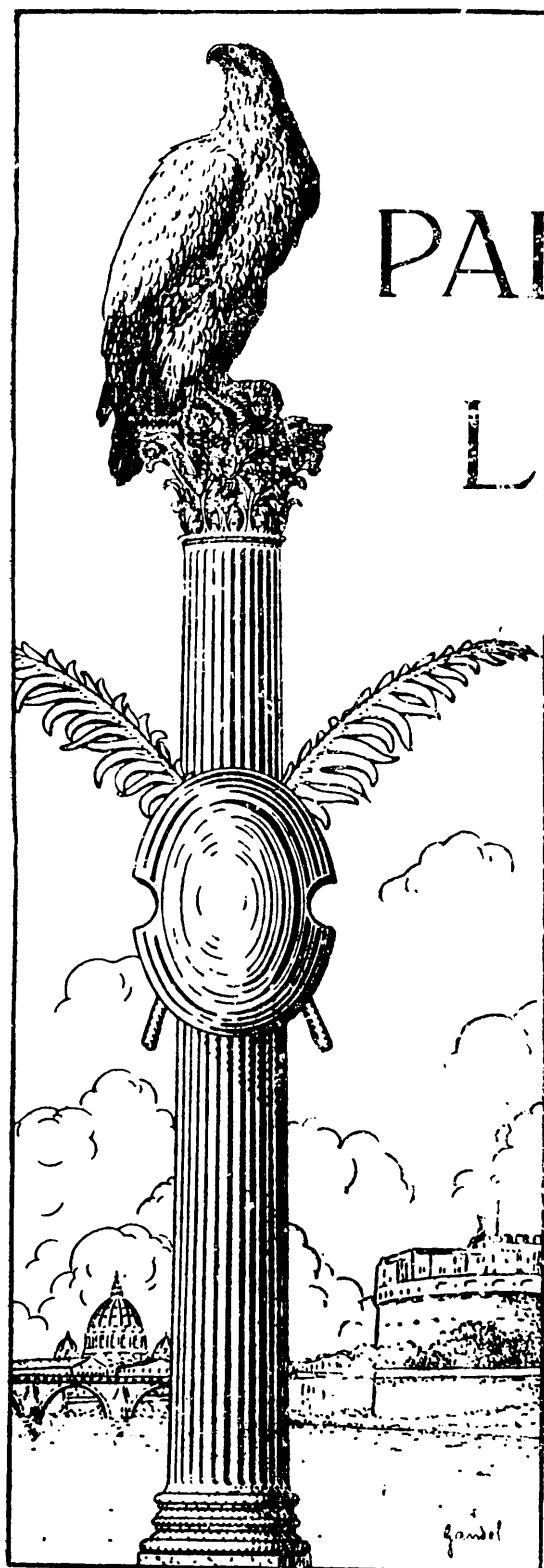

PALAESTRA LATINA

SUMMARIUM

De studiis litterarum et humanitatis.

	PARDINILLA
Mars,	GIRAL
Nova et Vetera,	MIR
Carmen Allegoricum,	FANEGO
Comentario al canto VI de la Ilíada,	RUIZ
Schola Latinitatis,	MIR
Morbus Insanabilis,	PASQUETTI
De erratione Georgii Pelleterii pueri,	

	HABERL
Bibliographia,	TRISTANIUS
Exercitationes Scholares,	ASPA
	VIVES
	ARIZ
	CANALS
	BOSOR

Ordinarii et Superiorum permissu

SPES — DICCIONARIO ILUSTRADO LATINO - ESPAÑOL ESPAÑOL - LATINO. — 2.ª ed. revisada por D. Vicente García de Diego. Ptas. 30

SPES — DICCIONARIO ABREVIADO LATINO - ESPAÑOL ESPAÑOL - LATINO — Reducción del anterior para los primeros cursos del bachillerato. Ptas. 14

PABON-ECHAURI — DICCIONARIO GRIEGO - ESPAÑOL con lista de formas verbales y apéndice gramatical. — 2.ª ed., revisada por D. José M.ª Pabón. Ptas. 40

DICCIONARIO GENERAL ILUSTRADO DE LA LENGUA ESPAÑOLA.
Prólogo de R. Menéndez Pidal y revisión de S. Gili Gaya. Ptas. 100

CARACTERÍSTICAS PRINCIPALES DE LA OBRA

Ahonda en los usos y significado esencial de los verbos mediante una sistemática concatenación de sus acepciones.

Extrema la claridad en la explicación de preposiciones, conjunciones, adverbios.

Recuerda el origen de las palabras, mediante etimologías, prefijos, sufijos, parasintéticos, dobles etimologías.

Facilita la rápida y segura consulta de la Gramática, mediante la científica explicación de su terminología y los resúmenes de sus normas principales.

Trata los términos de religión, filosofía, derecho, etc., con especial rigor científico, dentro de la obligada concesión.

Señala los vocablos y giros incorrectos, junto con la expresión que deba substituirlos.

Da los plurales, diminutivos, pretéritos, etc., cuya formación puede ofrecer dificultades.

Concibe las ilustraciones, no como un mero adorno de la obra sino como explicación gráfica de la palabra.

EDITORIAL SPES

Paseo Emperador Carlos 1, 149

Telegr. EDISPES

BARCELONA - 13

Editorial GRAFICAS CLARET

Lauria, 5 - BARCELONA - Teléfono, 15013

PUBLICA: PALAESTRA LATINA

LA FIESTA SANTIFICADA

La hoja popular más amena e instructiva que se reparte en las Iglesias todos los domingos y fiestas de precepto del año.

Precio: 3 ptas el centenar

Variedad de libros.

Ultima obra:

MARAVILLAS DE FÁTIMA

por los Rndos. PP. Fonseca-Jiménez, S. J. - Precio: 6 ptas.

FÁBRICA DE MEDALLAS
CRUCES :: DISTINTIVOS
INSIGNIAS :: ETC.

AUSIÓ

PROVENZA, 376

BARCELONA

Cum emetis, PALAESTRAM LATINAM nuntiantibus referetis

Textos Palaestra

Preparados por PP. Misioneros del Corazón de María

Apartado 1042. - Lauria, 5. - Teléfono 15013. - Barcelona

Para el Primer Curso:

Historiae Sacrae Compendium
(2.ª ed.) Texto, notas, vocabulario 4 pts.

Para el Segundo Curso:

Epitome Historiae Graecae
(3.ª ed.) Texto, notas, vocabulario 5 pts.

Para el Tercer Curso:

Ciceronis Epistulae Selectae
Solo texto latino 1 pta.
Texto, notas, vocabulario 4 pts.

Caesaris de Bello Civili
Texto y notas 5 pts.

Para el Cuarto Curso:

Ciceronis Pro Archia Poeta
Solo texto latino 1 pta.
Texto, notas, vocabulario 3 pts.

Ciceronis in Catilinam Oratio I
Solo texto latino 1 pta.
Texto, notas, vocabulario 3 pts.

Para el Quinto Curso:

Virgilii Aeneidos liber II
Solo texto latino 2 pts.
Texto, notas, vocabulario 4 pts.

Para el Sexto o Séptimo Curso:

Prudentii Carmina Selecta
(agotado)

Canto 1.º de la Odisea
Texto y notas 5 pts.

Primer Curso de Lengua Latina
adaptado al Cuestionario Oficial 3 ptas.

Segundo Curso de Lengua Latina
adaptado al Cuestionario Oficial 5 ptas.

Tercer y Cuarto

Curso de Lengua Latina
adaptado al Cuestionario Oficial
(en preparación)

Repetitorium

Libro de prácticas escolares para
las primeras clases de latín.

Contiene:

Programas, Vocabularios, Ejercicios, Temas, Curiosidades,
Indíces

Precio en simil tela 15 ptas.
en cartóné 12 »

Palaestra Latina

Colección completa,
desde Enero de 1930
,hasta Diciembre 1942,
en fascículos sueltos 100 ptas.

De próxima aparición:

Horatii Carmina Selecta
Texto, notas, vocabulario

Crispi Sallusti Selecta
Texto, notas, vocabulario

Canto 2.º y 3.º de la Odisea
Texto y notas

EN PREPARACIÓN OTROS TEXTOS

Descuentos especiales a librerías y, en pedidos de consideración, a Profesores y Colegios

PALAESTRA LATINA

Pretium subnotationis annuae, solutione antelata, est 25 pesetarum in Hispania et Lusitania, 26 pes. in America et Philippinis insulis, et 27 pes. in reliquis civitatibus - Pretium mittatur oportet ad Administratorem, Lauria, 5 - Barcinone - Apart. 1048

De studiis litterarum et humanitatis⁽¹⁾

Sunt ista, ut dicis, ajunt; at non ea res agitur; politior haec ars atque adeo cincinnata cultura, si quid per se ipsa commendationis habet, tamen nihil graviorebus disciplinis utilitatis affert, potiusque ab ea abhorre videtur. Quod exempla confirmant putantque eos, qui ciceroniani dicuntur, omnino ineptos esse ad graviora studia pertractanda, jejunos, exsanguis, exiles esse, extemporali facultate destitutos, cum nihil nisi diu meditatum et quasi calamistris stili inustum proferant. Quibus ut nos a calumniis dictisque vindicemus, paululum insistendum est. Quoniam, igitur, nobis exempla objiciunt, quis, aut disserendi subtilitate, aut sententiarum pondere, aut doctrinae copia Aristotele, Theophrasto, praesertim Platone praestantior fuit, cujus ore Musae locutae esse dicuntur? Qui cum omnis disciplinae locos attigissent, tum, quod huc facit, elegantissime scripserunt. Quorum ex ludis Isocrates, Demosthenes optimique humanitatis magistri prodire? Atque ut propius ad objurgatorum convicia accedamus, quis apud latinos plura volumina eaque diversae doctrinae scripsit Cicerone? Ad recentiores, eos qui Ciceronem imitati sunt, veniamus. Possum hic, honoris causa illos praestantissimos sacri senatus viros nominare: Petrum Bembum, cujus elegantissima scripta proxime ad Ciceronis et aequalium pervenerunt; Jacobum Sadoletum qui Philosophiae partem eam quae est de Moribus, pertractavit, atque psalmos regii vatis et epistolam Pauli ad Romanos explanavit; Seripandum, Gregorium Cortesium, Hadrianum, Polum, qui non minus scriptis quam factis pulcherrimis ordinem Ecclesiae senatorium illustrarunt. Sunt eorum, inquit, scripta illa quidem optima, sed pauca admodum et brevia ut videatur stilus ciceronianus abhoruisse ab hac materia. Respondeo, primum, scripta non tam esse numeranda quam ponderanda. Pluris ad posteritatis memoriam, Pauli Manutii vel Antonii Mureti, — loquor enim de ciceronianis —, epistula vel libellus erit, quam aliorum qui quaevis effundunt volumina ingentia. Hinc illud Callimachi: *magnus liber, magnum malum*. Ita Euripides, cum tribus diebus, tres tantum versus fecisset deque hoc in conventu palam queretur, cumque ilico quidam centum se illo ipso die versus fecisse gloriaretur: «Centum, inquit ille, uno die, ad unum diem; ego tres ad memoriam sempiternam».

(1) Cfr. fasc. superiorem, p. 83.

Desinant igitur isti, qui ineptis voluminibus tabernas onerant, ciceronianis exprobrare, quod pauca admodum, si cum aliis conferantur, effundant. Quin ne defuerunt quidem, praeter eos quos supra laudavi, qui copiosius de rebus sacris deque varia doctrina stilo ciceroniano scripserunt; puta Hieronymum Osorium, Lusitanum, Jo. Genesium, Sepulvidam Cordubensem, duos Corrados, aliosque quos nihil attinet percensere. Quod si velimus per omnes disciplinas cogitatione discurrere, nulla fere est quae non possit Tulliana elegantia exprimi, in qua non optimi ejus imitatores floruerint. Omitto eas artes quae in ipsorum optimorum scriptorum singulorumque verborum interpretatione versantur, cum innumerabiles fuerint politionis stili praeceptores ac magistri. Rhetorica etiam, tota sunt nostrae artis. Historia autem, et scripta optimo genere dicendi est, et ipse Cicero suum in ea stilum exercere voluisse (fuit enim impeditus) testatur. In Dialecticis multum ipse Cicero elaboravit, cujus haec de re scripta, primum, Severinus Boëthius, deinde Rodolphus Agricola sunt interpretati, demum integram ex Tullianis fontibus disserendi artem, Jac. Perionius tradidit. In arte medica habes in veteribus Celsum et Coelium, satis ad optimos scribendi magistros accedentes. In jure civili, Papinianus, Paulus, Ulpianus ita loquuntur non ut melius ipsum Ciceronem iisdem de rebus locuturum fuisse, dicas. Denique in nostrae fidei controversiis, —longum est enim omnia recensendo complecti—, habemus Melchiorem Canum, de locis theologicis, Pau. Cartesium, qui Magistrum Sententiarum latino sane sermone interpretatus est. Quibus in omnibus disciplinis, ne nimio elegantiae studio peccetur, interdum verbis minus latinis uti debemus, ut dilucida fiat oratio, in quo, illud verissime valeat: *Ornari res ipsa negat, contenta doceri*. Neque hoc ipsi Ciceronis aemuli, recusant, cum ipsemet quam saepissime hocce admoneat:

«Quod quidem (ita in tertio de finibus) nemo mediocriter doctus mirabitur, cogitans in omni arte, cujus usus vulgaris communisque non sit, multam novitatem nominum esse, cum constituentur earum rerum vocabula, quae in quaque arte versantur.

Itaque et Dialectici et Physici verbis utuntur iis quae ipsi Graeciae nota non sunt, Geometrae vero, Musici, Grammatici, etiam more quodam loquuntur suo, item ipsae Rhetorum artes quae sunt totae forenses atque populares, verbis tamen in dicendo, quasi privatis utuntur». (De fin, 3, 7, 33). Quoniam vero qui limatius scribunt, verbis interdum minus delectis in quibusdam disciplinis uti debeant, non ideo sequitur ut haec orationis omnino ornatum rejiciant.

Illud, denique, levissimum est quod quidam effutiunt, eos qui Ciceronem imitantur, dicendi ex tempore facultate destitui. Quid enim? immodicam mihi garrulitatem laudas? anteponisque eos qui quidquid in buccam venit, profundunt, iis, qui nisi tacite ante meditatam eliciunt nihil? Quanto magis illi efferendi sunt, qui hac virtute delectentur, quae etiam in hominibus negotiosis, in iis, inquam, qui praesunt, tantopere laudatur? Cujus maximo documento clarissimi illi imperatores fecerunt, Caesar et Augustus, quorum alter diligentissime vel minimos commentarios et notulas manu scribebat, de altero proditur, cum timeret ne sibi memoria

consenescenti deficeret, de scripto, cum verba facturus esset recitare maluisset. Praeclare id quidem et de optimorum sententia; cum enim quis in conventu, nisi paratus dicere reformidat, argumento est, se multitudinis vereri et dignitatem et opinionem, quae laus et virtus virorum est clarissimorum sibi que omnium benevolentiam conciliat.

EMMANUEL PARDINILLA, C. M. F.

MARS

Mars, Jovis et Junonis filius creditur, in Thracia natus, quamquam alii primo hominem fuisse, postea vero deum tradunt. Fuit deus belli, pugnisque praeerat; homines artem bellicam et leges edocuit; dimicantes orationibus et allocutionibus erigebat. Ei alii dii comitabantur: «impetus amens, caecum nefas, irae rubentes, insidiae, discordiae, tristissima virtus, cruento vultu armata mors». Nec semper victor exstitit, sed aliquotiens vulneratus, victus catenisque oppressus. Pluribus appellatur nominibus ob scelera sua et gesta bellica: femineus, rapax, indomitus, violentus, iratus, horrendus, armipotens, auxiliator, cet.

Plurimis locis Mars colebatur: in Thracia et Scythia, in Asia, in Gallia et Germania, in Italia et Romae praesertim quae illum patrem et conditorem nominabat ejusque loco hastam venerabatur. Romulus, ut primus anni mensis eidem sacraretur, jussit: quo *Martius* dictus est.

Celebriora templa in ejus honorem erecta, fuerunt: quod extra Portam Capenam secus viam Appiam; hic locus Martis dicitur unde ecuria incipiebant in victoriae memoriam qua romani gallos debellarunt. Prope templum *lapis manalis* erat qui sollemniter circumferebatur ad pluviam impetrandam. Caesar celebriorem excogitaverat aedem quam *Marti Ultori* Augustus, ad Caesaris caedem ulciscendam, in Foro conditam dedicavit. Marti immolabantur vituli, arietes, boves, tauri, lupi, canes. Sacri erant deo gladiatores —ideo et in harenis colebatur—, et milites qui in ejus tutela positi erant. Collegium quoque ad ejus cultum institutum fuit.

Festum praecipuum a romanis Kal. Martiis celebrabatur —is enim dies natalis erat dei—, atque ludi in circo instituebantur.

Mars in nummis juvenis apparet imberbis, minaci vultu furens; alias armatus: capite galeato, dextera hastam cum clipeo gestans atque postratum conterens hostem.

JOSEPHUS M. GIRAL, C. M. F.

NOVA ET VETERA

PICTURA 6.^a

JUVENTUS ET SENECTUS

SCAENA SECUNDA. — DIES NATALIS AVI

1. — Decem anni effluxerunt. Parentes Johannis senes sunt, qui quidem nepotes, i. e. duos nepotes * et unam neptim ⁹ unice amant. Hodie vero cum avi dies natalis sit, pueri faustum diem ei exoptant.

2. — Parvulus Petrus admodum puer est, quartum enim agit annum. Felem ¹ venientem prospicit, atque ejus venustum mollemque pilum et longulam caudam blandiri cupit; nec ipse cogitat sub illis venustulis pedibus cavendos et acutos ungues latere, qui illum radere possint.

3. — Soror ejus Gabrielula, quae eum manu apprehendit, gravior est; Marcellus vero lacernulā⁴ indutus magnā et zonā⁵ coriaceā, prae se fert quod viri est, quamquam breviores gestat bracas, quae tibialia⁶ manifesta praebent.

4. — Pater spissa et hiberna lacerna⁷ cum collari pellito⁸ cooperitur atque in sinu⁹ sericum sudarium fert; uxor vero ejus mitram coactilem, pennis¹⁰ ornatam, thoracem¹¹, boam¹² collarem, manucium¹³ gerit.

5. — Saevit frigus, nam hibernum anni tempus est. Totum diem nixit atque domorum tecta prorsus alba apparent. Nocte ingruit frigus; in caelo luna¹⁷ atque stellae¹⁸ micantes caliginem discutunt.

6. — Misellus caecus²⁰ qui platēam praetergreditur ante medicinam¹⁶, lanigero cane²¹ ductus, vere miserandus est. Justina famula¹⁴ ptisanāe capulam¹⁵ admodum calidae et saccharo conditae e culina infert.

7. — Avia³, baculo²⁴ subnixa, ex arcisellio surgit, ocularia²⁶ quaeritans, in monopodio posita, ut curationem quam medicus²⁵ praescripsit, legat.

8. — Interdum levibus offensionibus, capitis vertigine, gravedine, dentium doloribus vexatur; ejusque crura debilitate laborant nec vegetiores sunt oculi. Senem tamen medicum irridet, qui subinde medicamentum²⁸ praescribit. Hodie autem laetitia gessit, quia apud se parva convēnit familia.

9. — In eo cubiculo, admodum [a frigore] defenso, esse juvat; in foco²⁹ enim marmoreo luculentus ignis³⁰ flammās edit, atque per jucundum est ad tenuem lychni³¹ lucem, quae modo succensa est, [res videre].

10. — Vel ipse avus³³ infirma se fuisse valetudine, et artium doloribus in arcisellio³⁴ fixum detineri atque heri quoque febricula et animi defectione male habuisse, negligit. Neque curae habet se superiore hieme pneumonia atque rauca et violenta tussi valde laborasse. Et tamen haud facile ex morbo convalluit. Nunc autem meliuscule habet; at erus, quod in pulvino³⁸ super scabellum³⁹ subnixum habet, cum etiam nunc maxime exerceat.

11. — Cum obtegitur birro domestico eoque calido, ornato magnis e concha globulis, atque prope patre orbatam habet quae sibi commentarium diurnum legat, quaeque pileum album atque vestem aliculamque caeruleas gestat, minime queritur.

12. — Quotannis, cum calendarium⁴³ hunc diem, primum mensis decembris, reducit, ipse nepotes avide exspectat, nam illos hujus praecipui diei haud immemores fore [certo] scit.

13. — Animo moveretur cum sibi in mentem illius temporis venit cum ipse nobilem imperii marescallum, puerorum proavum, conveniebat ut faustum diem auguraret, cujus e pariete picta imago pendet.

VOCABULARIUM

- quartum agit annum, *tiene tres años «cumplidos»*, (=está pasando el 4.º).
- leles [-is], is, f. (m.), gato, chat.
- pes, pedis, m., pata, patte.
- radēre, arañar, égratigner.
- gravis, e, serio, formal, sérieux.
- lacernula, ae, capa, manteau.
- zona, ae, cingulum, i, n., cinturón, ceinture.
- prae se ferre quod viri est, *parecer un hombre*.
- tibiale, is, n., media, bas.
- 7 lacerna, ae, f., gabán, pardessus.
- 8 collare pellium, *cuello de pieles*, col de fourrure
- 9 sinus, us, m., bolsillo, poche.
- sudarium, linteolum i, n., pañuelo.
- 12 *boa collaris, (adject.), boa, boa.
- 13 manucium [manuleum], i, n., manguito, manchón.
- saevit, ingruit frigus, *hace mucho frío*.
- 16 medicina, medicamentarii taberna, [pharmacopolium], *farmacia*.
- 21 canis laniger, *perro de lanas*, caniche.
- ptisāna, ae, f., potio, onis, f., tisana, tisane.
- 15 capula, ae, f., taza, bol.
- arcisellium, ii, n., butaca, fauteuil.
- monopodium, ii, n., mesa, velador, table.
- offensio, [incommoda valetudo] *indisposicion, achaque*.
- capitis vertigo, *vabido*, vertige.
- gravēdo, inis, f., *resfriado*, rhume.
- vegētus 3, vivo, vigoroso, bueno.
- defensus (a frigore), *abrigado*.
- esse juvat, *se está bien*, *da gusto*.
- focus, caminus, i, m., *bogar*, chimenea, cheminée.
- lychnus, i, m., *lámpara*, lampe.
- artuum dolores [rheumatismus, i], *reuma*.
- animi defectio, *desmayo*.
- male, (melius) habere, *encontrarse mal* (mejor).
- pulvinus, i, m., *cojín*, coussin.
- birrus domesticus, *bata de abrigo*, de casa, robe de chambre
- concha, ae, f., *nácar*, nacre.
- globulus, malleolus, i, m., *botón*, bouton.
- commentarius diurnus [diurnale (tolium)], *diario*.
- alricula, ae, f., *esclavina*, pelerine.
- marescallus, i, militiae magister, *mariscal*, maréchal.
- animo moveri, *conmoverse*.
- in mentem venire alicujus rei, *acordarse*, venir a la mente.

EXERCITATIONES

MAGISTER: Dic mihi, Carole, praecipuae quae in pictura vides

CAROLUS: Per fenestram video domos vincti nive obtectas, ex quo efficio frigus esse tempusque hibernum; misellus quoque caecus cum cane pertransit plateam.

MAGISTER: Optime!, et in cubiculo qui sunt?

CAROLUS: Tota familia: et avia et avus et parentes et liberi et medicus quoque sedens ad monopodium qui remedium vel potionem aviae praescribit; et famula quae ptisanæ capulam seu potorium defert. Sunt et alii. Avus et avia infirma laborant valetudine.

MAGISTER: Et noctem an diem effingit haec pictura?

CAROLUS: Noctem, nam et stellae et luna in caelo lucent et in cubiculo lychnus incensus est. ibi certe juvat esse, nam frigus flammis et calore ex foco orientibus pellitur.

MAGISTER: Et parvulus Petrus quid attingere cupit?

CAROLUS: Felem accedentem, quae caudam movet et ungulas habet quae puerum radere possunt.

MAGISTER: Quo anni die haec fiunt?

CAROLUS: Primo die mensis decembris, in avi natali.

JOSEPHUS M^a MIR, C. M. F.

(1) Versio Latina opusculi *Lioret explicatif des Tableaux Delmas*, Editorum licentia prodit: jura proprietatis vindicantur.

Carmen Allegoricum

*Excmo. ac Rvdmo. Domino Joseph Souto Vizoso titulari Episcopo
Elusano Auxiliarique hodierni Archiepiscopi Compostellani, fausto
consecrationis die, filialis dilectionis humillima oblatio.*

I

*Umbriferum inter secessum florentis agelli,
tersis quem lymphis manantibus abluit amnis,
corde gemens senior pastor tristissimus orat,
suspiciensque oculis in caelum turgidulis, haec
paulatim repetit subeuntia pectore ab imo:
Illico pastorem mihi des, Divine Magister!*

II

*Gyris ac levibus nebularum ceu fluitantum,
purpurei superans nimbos flavique coloris,
caerulei caeli suprema in sidera tendit
thuris suffimen fragrans, oratio supplex
pastoris vetuli sublimis abibat ad almam
Aeterni sedem noctis comitata nitore.*

III

*Mittere splendores cum sol inceperat albos,
ruraque monstrabant veris pulcherrima signa,
ales melliferos fundebat gutture cantus,
diva columba vibrans fulgentes candida pinnas
summo de caelo labensque celerrima lapsu,
laetabunda super volitabat sede choralis.*

IV

*Nox cum incenderet astra nitens, ut florens imber,
ibat de clivis rumor blandissimus aura,
Israelis ceu Pastoris nuntius echo;
pubescente thymo casia imi vallis in umbris
singultus edit teneros per somnium Amyntas
fronde super viridi laurina perbene olente.*

V

*Maneque jucundo mensis quo februa fiunt
obstrepat ac ludit pratis laetissimus agnus,
praenoscens parvi pastoris sibila dulcis,
laetitiam pandit pastorque vetusculus ore,
urbe in Mindonî vetere exsultantia prorsus
laetos cymbala clamores ad sidera tollunt.*

F. FANEGO LOSADA

Mindonii, XVII kal. Apriles, anno MCMXLV.

78. Λυγίων]. Los licios se toman aquí por los aliados todos que combaten por Troya. — ἐγχείλονται], «se apoya», pesa, estriba: ἐρρήρειται, ἐγχείται (SCHOL.), pf. con sentido de presente, normal en griego.

79. Πάσαν ἐπ' ἰθύν], «para todo empeño», para toda empresa; cf. SCHOL.: κατὰ πάντα τὰ μέρη τῆς μάχης καὶ τῆς φρονήσεως ὑμεῖς διαφέρετε. — μάχεσθαι], ac. de relación, como φρονέειν, determinados por ἀριστοι.

80. αὐτοῦ], «aquí mismo», sin retroceder más, pues también Héctor y Eneas huían. — ἐρυχάκετε], «retened»; de ἐρύκω aor. ἐρύκ - ακον. con reduplicación extraña que también se da en ἡνίπ - απον. de ἐνίπτω «increpar», reprehender; otros pres. homéricos: ἐρυκάνω, ἐρυκάω.

81. πάντῃ], «undique», por todo el ejército. — αὐτε], «otra vez», como ya otras había sin duda acontecido. — ἐν χερσὶ], «en brazos» de las mujeres que estaban sobre la muralla, contemplando la lucha.

82. δῆϊοσι], con sínicesis. — χάριμα], motivo de alegría; cf. l' 51.

83. ἐποτρύνοντον], «incitéis», reaniméis para el combate: ἐπὶ μάχην ὁτρύνειν; dual después de una serie de verbos en pl. referidos a los dos héroes; el dual, en Homero, es un puro recurso métrico.

84. αὐθι], «aquí» = αὐτοῦ de 80. — μένοντες], «resistiendo».

85. καὶ μάλα τ. περ], «por muy agotados que estemos»; part. de sentido consecutivo, realzado por las partículas καὶ... περ, át. καὶπερ; Homero usa a veces sólo περ: α 6: ἱεμενός περ; A 131.

87. γεραιάς], Var. γεραιράς «Quod malunt Schulze et Wilamowitz». (MAZON); γεραιός, fem. γεραιά = ἡ γραιός (SUID.); sin embargo, no parece que la edad avanzada tuviera que ver con esta asociación de matronas a la que también Andrómaca (cf. Z 379, sigs) podía asistir; la lección γεραιάς significaría «respetables» como mujeres de los δημογέροντες y familia real.

88. νηόν], en el templo», ac. término de movimiento, sin prep.: cf. A 317 κνίστη δ' οὐρανὸν ἔχεν *et passim*.

89. οἷξασα], «mandando abrir», pues la portera del templo de Atena era Teano, esposa de Antenor, domador de caballos, (298); οἷξασα de (Φοῖβνυμι: en Hom. también ἀνα (Φοιγ)ω. — ἱεροῖο θεοῖο]. Si el νηός de que habla en 88 no era un recinto cerrado al modo de los templos clásicos, sino un τέμενος «dominio» o terreno consagrado al dios, este ἱερός θεός sería una especie de capilla en que se guardara la imagen de Atena.

90. πέπλον], «manto»; πέπλος, m. = ἐνδυμα γυναικεῖον περόναις διακατεχόμενον (AP 130, 3). — ὧς οἶ]. BENTLEY: ὁ Φοι, haciendo neutro πέπλον.

92. θεῖναι], «que lo ponga»; inf. de sent. imperativo. — ἐπὶ γούνασιν], «sobre las rodillas»; según Estrabón (13, 1) la estatua de Atena que en su tiempo se mostraba en la nueva Troya, estaba de pie; «Ὀμηρος δὲ καθήμενον ἐμφαίνει: πέπλον γὰρ κελεύει θεῖναι Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν».

94. ἥνις], «de un año», *annūcia*; etim. incierta. — ἡκέστας], «que no han sentido la aguijada»; esta interpretación que es tradicional y corriente todavía, relaciona ἡκέστος con κεντέω. κέντρον; cf. SCHOL. ἡκέστας = νέας, ἀδαμίστους. ἀκεντήτους; otro sentido, totalmente diverso, en BOISACQ: «qui est en pleine maturité», referido a la raíz de ἀκ - μή, «flor de la edad».

97. μήστωρ], «inspirador», *nomen agentis* de μύδομαι, «pensar», meditar; de donde μύστωρ φόβου: «que hace pensar en» la fuga. cf. Δ 328 μύστωρες αὐτῆς, «que saben de combate», guerreros.

99. δέδμεν], — δέδμεν, plusqpf. de la raíz δφει de donde δέος (=δφεος), δειμα etc.; pf. hom. δέδμεν que el texto tradicional transcribe δειδω. — ὄρχαμος] — βασιλεύς, ἡγεμών (HESYCHE), significación que apoya la explicación de ὄρχαμος como eolismo = ἄρχαμος; cf. eol. στροφή = At. στρατός, etc., fenómeno corriente en eol.

101. ἰσφαρίζειν], «competir»; derivado <ἵσος y φέρω = ἕξ ἵσου φέρεσθαι.

103. ὄχεω], «carro»; de ὄχος n., raíz φοχ, como el lat. *veho* «llevar»; sólo se encuentra en pl. que hay que explicar no como plural poético, sino plural de nombre complejo; cf. ἐναρα, lat. *exuviae*. — ἄλτο], «saltó»; aor. de forma atemática de ἄλλομαι (<ἄλ-γομαι) lat. *sal-ire*; para el espíritu de ἄλτο contra ἄλλομαι, cf. ἡμέρη y ἡμαρ, ἡλιος y ἡέλιος. La psilosis se mantuvo en palabras no usuales en la κοινή.

104. δοῦρα], «lanzas» porque el guerrero iba provisto de dos (VAN LEEUWEN lee ὅξεε δοῦρε) por si se les quebraba una en el combate. De romperse las dos, echaba mano a la espada, y, finalmente, al puñal o sable que le pendía del muslo, junto a la espada; Γ 272.

109. ἀλεξήσονται], «para proteger»; ptc. de fut. de ἀλέξω (cf. ἀλεξήσεις 1251-emparentado con ἀλκή «fuerza». — ἐλέλιχθεν] = ἐλελίχθησαν; la desinencia primitiva fué -ηντ, de donde fonéticamente εν sujeto de ἐλελίχθεν τρώες.

111. τηλεκλειτοί], «ilustres», cuya fama se extiende lejos (τηλε), sinónimo de τηλεκλυτός; VAR. τηλεκλητοί «llamados de lejanas tierras».

112. ἀνέρες], métricamente, tribraquio, (τριβραχυσ) a no prolongar la α inicial; ἀνέρες = «homines sub ducibus in bello», guerreros: y también = *virī, qui quae virorum potissimum sunt agunt*: «esforzados, valerosos». — θούριδος], «impetuoso»; cf. θούρος θούριος lat. *furo*

114. βουλευτῆσι], estos γέροντες βουλευταί son los δημογέροντες de Γ 149 los que forman el consejo de la ciudad.

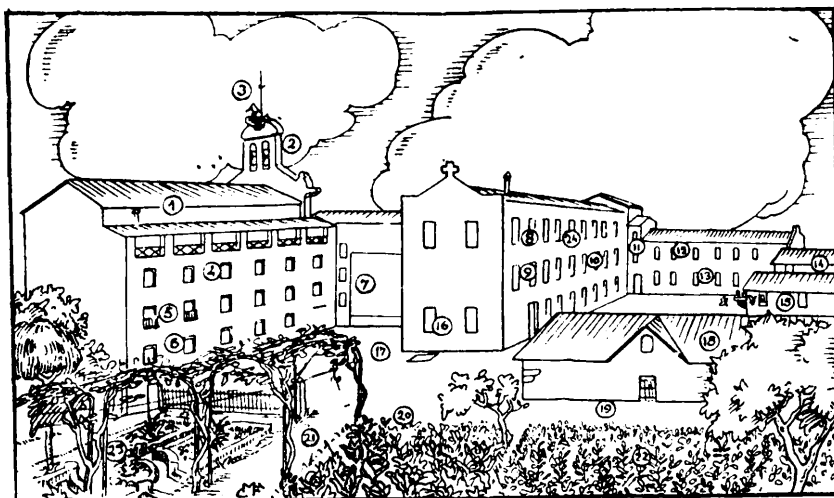
116. κορυθαίολος]. Epit. constante de Héctor (sólo en γ 38 se da a Marte), en cuya interpretación ya vacilaban los antiguos, refiriendo el segundo elemento ora a αἶολος «vario», abigarrado; ora a αἰόλλω «mover, agitar». Naturalmente sólo el λόφος «penacho» podía ondular y moverse.

117. σφυρά], «los talones»; Héctor se echa a la espalda el largo escudo ovalado, y éste le golpea los talones y el cuello (σφ. καὶ αὐχένα) con el cerco extremo (ἄντυξ πυμάτη) de negra piel, que lo rodeaba. — ὀμφαλίεσσα], «umhone instruída gulea», escudo abombado, no sólo por adorno, sino también para defensa: cf. Δ 448.

DANIEL RUIZ BUENO, C. M. F.

Schola Latinitatis¹

(E CHARTARIO SCHOLASTICO)

Hodie latinitatis scholam sub dio agere constitui ut eam linguam etiam nunc vigere quodam modo ac florescere apud nos perspiciatis; hujus igitur ludi specimen vobis trado ut summo opere ad linguam latinam ediscendam semper contendatis. Spero vos omnes animo adfuturos dum res singulas explico ac propria vocabula profero. Auspicemur...

Extra scholam eximus, domum relinquimus; ostio pessulum obdite.

Inspicite nunc Collegium. Continet pede plana^{a)} ubi in fronte scholam¹³ agimus; in contignatione^{b)} est aula¹² in qua disciplinarum studio vacatis. In alia autem aedificii parte sunt culina¹⁶ et cenatio^{c)} seu triclinium; in prima vero contignatione sunt bibliotheca⁹ et cubicula Professorum,¹⁰ atque in superiore tabulato^{b)} et dormitorium⁸ et sacellum seu oratorium²⁴ frequentatis. Domus —ut videtis— janua, foribus, fenestris, scalis¹¹ aliisque praedita est.

Sed nunc ad cavaedium...; ^{dh)} ad dexteram sunt floricae, ^{d)} officina lignaria ^{e)} ¹⁴, animalium cohors; ^{f)} illuc accedamus... Hic est canum cavea qui nocturno tempore latrantes Collegium hortumque a furibus ingruentibus custodiunt; ibi est suile, ^{g)} ubi pauci saginantur porci; huc est cella carbonaria, e qua coqui carbonem et ligna educunt quibus dapes coquant; carbone etiam hieme laconica ^{gg)} aluntur. In superiore contignatione columbarium¹⁵ fuit. Quaedam in ovili asservantur oves quae laetos agnos nutriunt, quorum carnes —agninam et ovinam— saepius degustatis.

Gallinarium¹⁸ inspicite: prostat magna casa cum loculis ad gignenda ova atque ad noctis perfugium; ornatur janua vitrea^{h)} ut lux et sol, hiberno in primis tempore, facilius penetrent; nocte praeterea tota casula electrideⁱ⁾ illuminatur. Videte, cujusdam coloris sint gallinae? —Varii, sed albi et nigri coloris pluris aestimantur,

¹ Pictura Collegium nostrum Alabonense repraesentat, ubi haec latinitatis exercitatio habita est. — Numeri respondent picturae, litterae vero vocabulario.

quod frequentiora pariant ova. Minimi pulli huc illuc cursitant pabula conquirantes; matre gallina orbatī sunt, nam e machina incubatoria ^{j)} prodierunt; non nulli ad aquationem accedunt, alii pedibus terram scalpunt et rostro feriunt. Ac ne in hortum se prorripiant pulli et gallinae —aut in gallinarium feles, canes vel alii forte, haud optimo consilio aēti, incursent— saepto reticulato ^{k)} continentur. Pone gallinarium est cuniculorum familia; adestel, nos conspexerunt: intentos oculos in nos deligunt: ille minimus pede terram percutit... et in fugam se vertit, omnes aētutum eum consequuntur: cuniculi omnes in terrae cuniculos confugerunt, nullus e tota familia apparet.

Progrediamur; ad laevam est lavatorium ^{l)} seu machina et officina lavatoria ubi lavandaria ^{ll)}: interulae, ^{m)} subuculae, ⁿ⁾ femolaria, ^{ñ)} pedulia, ^{o)} tibialia, ^{p)} cet. singulis hebdomadis lavantur; pone vero sunt hydraulus, ^{q)} et dynamis quibus electris domestica conficitur... Res tantum enumerare possumus, tempus enim aliud non suppetit.

Ad areas ^{r)} denuo accedamus: duas habetis in quibus et deambulatis et curritis et luditis pila trigonali ^{r)} ad sphaeristerium, ^{s)} ⁷ vel in duas faēiones divisi pediludio ^{t)} contenditis; saepe etiam —vos grallatores— grallis ^{u)} inceditis, turbinem ^{v)} agitatis aut trochum ^{x)} clavi volutatis. Aestivo vero tempore solem devitatis et ad umbram sedentes mentem ludicre agitatis cum domini ludo ^{y)} indulgetis, calculorum ludo ^{z)} vel anseris, ^{a')} castellorum expugnationi, ^{b')} talis, ^{c')} globulis. ^{dh')} Ac bene agitis cum valetudini consulitis et ludo ut enim *sophus* olim meminerat

cito rumpes arcum, semper si tensum habueris,

at si laxaris, cum voles, erit utilis.

Sic ludus animo debet aliquando dari

ad cogitandum melior ut redeat tibi. (PHAED. 3, 14)

Toto igitur animo et contentione ludite cum fas est ut mens et melior et expeditior ad studium iterandum «redeat vobis».

Antequam vero hinc procedamus: inspicite ecclesiam ^{r)} quo fideles ad sacra congregantur; desuper est parvum campanile ^{a')} in quo singulis annis ciconiae nidum ponunt; prominent fulminar (fulminivōrum) ^{c')} et ventorum index. ^{s')} ^{f')} Juxta ecclesiam sunt solarium ^{g')} clathratum, cubacula, ⁴ valetudinarium, ⁵ sacristia seu sacrarium. ⁶

Sed jam ad floralia ^{h')} mentem et verba convertamus. Viridarium ³³ ingrediamur. Quot flores iique venustissimi! Vos flores plurimum amare cerno, optimi inter vos sunt viridarii cultores. Laurus in fronte est, maximo in honore apud romanos habita, nam ramulis lauri omina captabant: «crepat in mediis laurus adusta focus», inquit Ovidius; exstant in angulis palmae ^{i')} —quae certo palmae ad caelum tendere videntur—; his vero bellidibus, ^{ii')} liliis, violis simulacrum Cordis Jesu ornatis. Nec desunt fragrantēs rosae, paeoniae, ^{j')} gerania, ^{k')} excelsae et variae dahliae, ^{l')} cet.

Quid amplius? a! Vergilius si adstaret nobiscum quam laetus melliflua profunderet carmina cum apiarium nostrum videret. Quis vestrum aliquot versus memoria tenet? Quis liber Vergilii est de apibus?

—AL.: Quartus Georgicon, sed et amat de apibus comparationes, sic ante Car. thaginis inoenia urbem et arcem exstrui inspectans, Aeneas, et penos animo fingit apum examen labori intendentes: «Fervet opus, redolentque thymo fragrantia mella». (Aen. 1, 435). —Optime meministis! —JAC: Et nos hic cum Tityro ad densam gatulamque tiliarum umbram frigus captabimus opacum ut mos est aut «levi somnum suadebit inire susurro» (Buc. 1, 55). —Bene pueros nostros!

Sed jam hortus ²⁰ voce sua nos vocat: messibus, frugibus, oleribusque ²² hortus lactus ridet; hortulanus enim noster quod de villico exquirat Cato in suo de re rustica libro diligenter explet: «Primus cubitu surgat, postremus cubitum eat»... Hic fuit olim trichila ¹¹) quam vehemens ventus absumpsit. Progrediamur; hortum in duas partes dividitur; hinc inde sunt ambulacra, ¹⁹⁻²¹ quae protensis pergulanis coronantur atque umbra e vitium pampanis conveſtiuntur. Quis verba murmurat? —HALLADIUS: ipsemet illa Horatii repetebam: «Umbram hospitalem consociare amant ramis». Sed et canalis est ad rigandum cui et illa aptarem: «Laborat lymphæ fugax trepidare rivo». —Optime se habet, bene Horatio nostro...

Ex vitibus videte ut orientes pendeant uvae quae calore solis augescunt in dies ac materescunt. Quid hoc fructu, aestivo tempore, dulcius? Reliquas horti partes breviter percurramus. Inspicite phaseōlos, ^{m'}) caepas, ^{n'}) alia, ^{n'}) lactucas, ^{o'}) brassicas, ^{p'}) solana, ^{q'}) lycopersica, ^{r'}) medicam. ^{s'}) Piri vero, cerāsī, pomi, fici, mali persici, ^{t'}) armeniacy, ^{u'}) pruni ^{v'}) margines ornant, ex quibus certos fructus expectatis.

Haec —quae dixi— hodie sufficiant, reliqua quae de instrumentis agricolarum et laboribus et de arborum propagatione atque utilitate in aptiorem diem procastinamus. Valet, pueri.

VOCABULARIUM

a) planta baja. b) piso. c) comedor. d) plaza. d) retrete. e) carpintería. f) corral. g) pocilga. gg) estufa. h) vidriera. i) electricidad. j) incubadora. k) malla, tela metálica. l) lavadero. ll) ropa para lavar. m) camiseta. n) camisa. ñ) calzoncillo. o) calcetín. p) media. q) turbina. r) pelota para jugar a la pared. s) trinquete. t) fútbol. u) zanco. v) peonza. x) aro. y) dominó. e) damas. a') oca. b') asalto.

c') dado. d') bola. d') espadaña (campanario). e') pararrayos. f') veleta. g') azotea. h') parterre de flores. i') palmera. ii') margarita. j') peonia. k') geranio. l') dalia. ll') glorietta. m') judía. n') cebolla, ñ') ajo. o') lechuga. p') col. q') patata. r') tomate. s') alfalfa. t') melocotonero. u') albaricoquero. v') ciruelo.

Jos. M. MIR, C. M. F.

Ut Seminaria, Instituta, Collegia m. augusti et septembris fasciculum sub finem anni scholastici accipere valeant, aliquanto ante illum edendum curavimus. —Lectoribus, ut jucundissimis feriis aestivis oblectentur, vehementer optamus.

Morbus insanabilis

Lepidus, Marcus, Publius, Valero, multi e vicinis

LEPIDUS. — Et misero mihi ei misero mihi!

MARCUS. — (*ad Publium conversus*) Audin' quae loquitur? se miserrimum praedicat! sane animo male factum est huic repente inter viam... siste gradum... (*accedit*) quid tute tam tristis? unde et quis, homo, es? Silet miser... vide ut oculus ei liveat... ut gelidus ex fronte exoriatur sudor... velim admoveas aures, si quid secum murmuret, dum curro intro et aquam addero...

LEPIDUS. — Nihil aquam moror, scio enim ego ipse quid mihi doleat

MARCUS. — (*cum aqua rediens*) Ecquid novi est?

PUBLIUS. — Dixit se nolle aquam bibere neque ipsum scire quid doleat sibi.

MARCUS. — Si haec dixit, resipuit mehercule.

PUBLIUS. — Non resipuit, immo frendit dentibus, oculos huc illuc torquet truces, saepe sublime tollit pugnum minax

LEPIDUS. — Heul heul heul

MARCUS. — Ibo et illico arcessam medicum, interim tute sedulo eum asservandum redeam.

PUBLIUS. — (*aliquanto post*) Me oculi spectando dolent, monendo medicum, dum huc ab opere se recipiat. Interea multitudo admodum frequens fit, et morbus ingravescit... ecce tandem venit...

VALERO. — (*ad Publium*) Quid morbi nactus sit, fac sciam illico

PUBLIUS. — At ego eo consilio te arcessivi ut id dicas mihi et eum sanum facias.

VALERO. — Perfacile id quidem est, nam sum arte tam insignis ut plus sexcentos soleam persanare in die (*accedit ad iacentem*) pulsus venarum languidulus... responde ex ordine, dolentne oculi? vident bene?

LEPIDUS. — Melius nocte quam die.

PUBLIUS. — Iste, edepol, homo est felix.

VALERO. — Os amarum? aridulae fauces? tibi unquam intestina crepant? facilisne obdormis cubans? per dormiscis usque ad lucem? pulmones integri? sinito me admove aures (*admove aures*)... fac tussias semel... bis... ter... quater... sat. Nunc adeo spiras ut pulmones lentiter contrahantur adspirantes, tum respiratus quam maxime dilatentur, ita sistendo paululum... sani, sanissimi Cor? (*audit*)... item validum atque sincerum (*conversus ad praesentes*), fateor esse mirum hunc morbum quo, qui implicatur, toto corpore sanus sit idemque prorsus laboret. At cur id accidat et ex qua corporis parte iste laboret, hic sane explicandum est, sum enim ego medicus, non faber lignarius (*ad aegrotum morae impatiens*) responde ex ordine... atrum an album vinum potas? (*secum*) nam suspicor eum esse probe madidum

LEPIDUS. — Solam aquam bibo.

VALERO. — Laboras, quod sentias, ex capite? ex jecore? ex renibus? ex pectore?

LEPIDUS. — Minime, hercle.

VALERO. — Laboras a frigore nam hodie de improvviso refrigit aër.

LEPIDUS. — Vehementer atque optime caleo

VALERO. — Ergo quid?

LEPIDUS. — Ne pudet haec dicere; si vero in hac sententia perstiteris, fatebor equidem, si vis, mehercule. Nam ego laboro... pro sancte Jupiter... laboro...

OMNES. — Laboras... (*silent intentique ora tenent*).

LEPIDUS. — Laboro ex aere alieno.

VALERO. — Abire licet, amice; nam hic est morbus, cui nullum est remedium. (1)

G. PASQUETTI.

Ex opere *Roma antica da vicino*, Palermo, SANDRON.

De erratione Georgii Pelleterii pueri

XV. — Sed veniamus ad reliqua. Tercio die postquam nostri tam benigne excepti sunt quo diximus hospitio, diga quaesturae advolat ad instituti portam ut reveherentur ad principale officium pueri. Hic Georgius cum magna admiratione conspicit ostentatum sibi a praefecto fasciculum capillorum Tomii, quem viderat in cista persecutoris sui. Et aderat corrugata scida ephemeridis, quam diligenter legerat. Hic ingenue officialem interrogat accepissetne istas res ab hero. Is arridens secum: Non habui satis documenta tantum prendere, comprehendimus etiam illegitimum eorum possessorem. Et alius quispiam docuit pueros, reos omnes jam deprehensos esse et ad extremum rem omnem esse confessos, et repertum esse omnia plenissime convenire cum illis, quae ab ipsis fuissent exposita.

Non tamen explicata est pueris, qui etiam parum intellexissent, indagandae rei ratio et sociata per radiophonum custodum anglorum opera, qua non modo celeriter inventa Tommii mater est, sed etiam patefacta est scelerata machinatio quam is, qui ad litteras parochi accurerat, immanium bonorum Hedithae curator et a secretis fiduciarius, jampridem struxerat ad opprimendum heredem legitimum paternarum facultatum. Sic egregius ille officialis aperiens pueris Tommium a mamma sua una cum suo servatore apertis brachiis expectari, eosque comitatos custode Gallico post paucas horas profecturos esse, oratione sua persuasit eis consecuturos jam esse, quod tam diu cuperent.

Profecti autem sunt ex statione Lugdunensi curru primi ordinis tramenti luxuriosi, et cum iter totam continuandum noctem esset, cubiculato vel dormitorio curru. Nunquam Georgius somniaverat facturum se iter tot circumdatum commodatibus. Cenatum est in cenaculario curru illuminato lampadarum splendoribus pretiosisque vasis et instrumentis escariis. Et totam noctem nullis factis stationibus decursus est. Et Tommiolus quidem imperturbate dormiebat in lecto vicino suo. Georgiolus ipse non multum aut nihil dormivit: nimium enim movebatur animus ejus gaudio, quod tam prosperum coepta sui prospiciebat eventum, et semisomnus grata repetebat memoria tot signa praesentis sibi semper auxilii Deiparae. Obdormit et evigilat identidem, dum illuxit. Sed etiam vigiles pueri stupentibus oculis contemplantes praetervolantes vicissitudines rerum sibi videbantur splendida somniare ludibria oculorum.

Repente ex tramento egrediendum erat transeundumque in pulchram navim, qua transmissum fretum Gallicum est, postea ferrovia rursus vecti exceptique diga opima perveniunt ad cancellos sumptuosae villae. Lector ipse fingat cogitatione et animo, quibus affectionis significationibus ibi sint excepti, quam affectuoso fuerit adventus ille spectaculo. Mihi satis est dicere ita fuisse divitis matronae cum Tommio, qui vere erat ejus filiulus, congressum, ut animum commoverit etiam eorum qui aderant virorum: duorum custodum Anglorum, qui custodes Gallos adjuverant ad expediendum feliciter investigationis negotium. Nihil fortunatius Tommio erat, qui suam invenisset matrem. Georgius, ut par erat, particeps erat

gaudii amicali, cui tantum boni conciliasset, et ab illa bona matrona curis vere maternis habebatur. Quae cum diu apud se in villae suae magnificentia habere volebat. Sed ipsa familiae ejus felicitas admonebat Georgium, ut quam primum properaret ad suos, illo, ubi in agresti casa se sua mater exspectaret non minus sollicita, quam Tommum desiderarat sua. Itaque nobilis matrona Georgium a se discedere passa est, non sine lacrimis, comitatum custode, qui tam egregie functus erat munere. Itaque eum nova induit veste et elegantiore, quam quo utebatur, et donatum multis aliis donis et summa pecuniae dimisit, verba ingeminans magnae gratiae, Tommio ultima dante signa amoris ei, quem etiamtum suum vocitabat fraterculum.

Et plura fere habuit reditus quae commoverent animum Georgii, quam habuerat accessus, non tantum idcirco, quod partem viae confecit in aëre, sed maxime quod mente et animo praegustabat gaudia occursationis, quae ei lentam reddebant acceleratissimi tramenti praecipitationem, quo a Parisiis ad oram Italiae est vectus. Genuam cum ventum esset, minister publicus deduxit ad tramentum ferroviarium quo paucis horis per Ovadam et Aquas ferretur suam in patriam, et jam functus officio a puero discessit. Qui solus, et jam non errabundus, pervenit ad casam impositam colli Montis Ferrati cum crepusculo. Etiam hic remittitur cogitationi tuae, lector, qualem fuisse putes amplexum Georgii et ejus parentum. Tibi satis sit a me audire puncto temporis per omnem pagum volasse nuntium, brevique parocho duce confluisse homines ad rusticam casulam tum demum post diuturnum atque acerbum luctum laetam, ut imbibere aures et animo, quae narrabat Georgiolus. Estne ipse? dicebant videntes tam eleganter vestitum, et auctum statura. Jamque multum noctis abierat et tamen fenestrae casulae adhuc erant illustres. Nequedum dimidiam rerum partem Georgius persecutus erat, cum tempus venit dimittendi hospites et eundi cubitum.

Sic finis erat impositus acerbissimis doloribus, quibus parentum et propinquorum animi diseruciabantur toto tempore longae incertaeque absentiae filii. Res erat plenissima lacrimarum, quam, sublata jam maestitiae causa, libenter praetermittimus. Et finem faciam narrandi cum tribus verbis quae postea facta sunt, dixerō. Qui scripsit errationem Georgii italice, Uguccionius, dicit se oculis vidisse bellissimam epistolam Tommii —quem proprio nomine Bobbium, Robertulum, vocare oporteat— scriptam ea dialecto Gallica, quam Georgius intellegere coeperat, obscura fortasse academicis Galliae. In ipsa epistula erat: matrem Bobbii ex religione protestantica ad avitam catholicam reducturam esse, quemadmodum Deiparae vovisset, si sibi in brachia reduxisset filium. Acceperat autem ecclesiae Virgo condicionem, et matrona anglica non dubitavit praestare fidem. Et misit ad directorem collegii Taurinensis sarcinam in qua erat fabrefacta quadrula votiva, quam suspendi volebat apud tot alias in ecclesia Matris Auxiliatricis, testes acceptarum per Virginem gratiarum. In ea igitur quadrula splendet aureum cor et subscribuntur litterae primae trium nominum, quae adnoscant scilicet, qui haec gesta legerint.

Mater illa caelestis, inquit Georgius, aliud quoddam cor exspectat, quod dedicem ego, quod non sit aureum aut argenteum cor, sed palpitans, memor reddendae gratiae, et factus sacerdos..

Reversus in collegium, unde fugerat, ad studia, post tres annos, si Deus voverit, dignitate sacerdotali ornabitur et vitam anno 1935 addictam caedi ministerio impendet Christi.

(Finis)

ANDREAS HABERL, V. S. J.

BIBLIOGRAPHIA

Vox. — *Diccionario General ilustrado de la Lengua Española*, Prólogo de R. Menéndez Pidal y revisión de S. Gili Gaya. Editorial Spes, Paseo del Emperador Carlos I. 149. Barcelona, 100 ptas

Domus editrix SPES alumnorum atque eruditorum manibus optima lexica et latina et graeca et hispanica concredere voluit. Quod vero recens evulgavit est dictionarium linguae hispanicae, illisque in primis ornatur virtutibus: significationes ordine et ratione exponuntur; vocis origo notatione seu etymologia passim illustratur*; praefixa aliaque quae voces compositas ac derivatas efficiunt, explicantur; grammaticae paradigmata et compendiola hinc inde inveniuntur, quibus lector de notis accentus, de syllabis, de complementis, de verborum conjugatione, de derivatis, cet., clare edocetur; voces, quae ad artes scientiasque spectant, accurate definiuntur; vocabula et locutiones, quae barbare proferuntur vel novitatis vitio laborant, quaeque difficultates parere possunt in diminutivis et conjugatione, notantur; picturis denique affabre elaboratis ornatur, quae tamen non singulis vocibus respondent, sed plures res congeruntur similes, quae una pictura explicantur; sic facilius rerum discrimen perspicitur et aptior vox seligitur.

In appendice praecipuae voces hispanicae - americanae prostant, nomina deinde —quamquam pauca sunt— geographica et gentilia, et tandem voces et locutiones latinae et exterae.

Duae tamen praefationes, quin recenseantur, omitti nequeunt. Dnus S. Gili Gaya, quam secuti sint auctores rationem in conficiendo opere, exponit, quaeque in proximas editiones vota sint atque retractationes perficiendae. Clarissimus vero magister Menéndez Pidal —qua es doctrina excultus— significat quibus scateant vitis nostra lexica et quo modo in perfectiorem rationem sive Academicum sive alia redigenda. Notandum Cmlt. viri consilium qui quidem amplius profert iudicium in novis et exteris vocibus in corpus linguae ingerendum. Utinam Domus Editrix SPES vota atque praecepta cmlt. scriptoris —quae in praefatione exstant— in ceteris editionibus adimpleat Interim et parvum lexicon hispanicum exspectamus, quod mole imminutum pretio quoque facilius ab alumnis emi possit.

Martínez Ayala. — *Diccionario escolar latino-español y español-latino*. Editorial Bibliográfica española, Barquillo 9. Madrid.

Librorum atque vocabulariorum copia, quae ad alumnos latinitatis erudiendos eduntur, in dies excrescit. No-

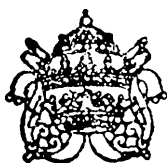
* Quaedam notationes seu etymologiae recognoscendae sunt: *badajo* ex *bat(u)aculu*, non ex *batilla*, *harina* ex *farina*, non ex *far*, *quizás* ex *qui sabe*, *qui sab*, mellus quam ex *qui sapit*; *meyer-Lübke* et Dr. GRIERA aut ex *ad unum* derivant, quamquam DIEZ et MENÉNDEZ PIDAL adhuc defendant cfr. MENÉNDEZ PIDAL, *Manual de Gramát Hist Española*

VINOS de MISA

J. DE MULLER, S. A.

TARRAGONA

Casa fundada en 1851

Medalla de Oro en la
Exposición Vaticana de 1888 (S. S. León XIII)

Proveedores de Sus Santidades
Pío X, Benedicto XV, Pío XI y Pío XII

Garantía de absoluta pureza

EXQUISITA CALIDAD

Certificados del Excmo. Sr. Arzobispo de
Tarragona y de muchos otros Ilmos. Prelados

Cum emetis, PALAESTRAM LATINAM nuntiantibus referetis

HIJO DE QUINTIN RUIZ DE GAUNA

Velas Litúrgicas para el Culto

Economía increíble usando mis velas especiales con el
CAPITEL GAUNA patentado.

LÁMPARA DE CERA «GAUNA» para alumbrado del Tabernáculo. de cuatro
días de duración. ¡LIMPIEZA ABSOLUTA! ¡TRANQUILIDAD COMPLETA!

V I T O R I A (Alava)

FOTOGRAFADOS
M. SOLANO

Aribau, 9, interior - Teléfono, 30255

BARCELONA

**Lapiceros Mecánicos y de
cuatro colores**

**Plumillas oro 14 k.
y chapadas**

Fornituras en General

Casa
Teflocan

PLUMAS Estilográficas

Ventas al Mayor

Fontanella, 10, 2.º, 2.ª

Teléfono 23750

BARCELONA

ENCUADERNACIÓN, EDITORIAL Y PARTICULAR

J. NAVARRO

MATILDE, 7

BARCELONA (G.)

TEL. 78193

En las compras haced referencia a PALAESTRA LATINA

vum —quartum typis expresum—, est lexicon latinum —hispanicum et hispanicum— latinum, quod tamen breviori mole contrahitur. Plura eaque optima invenies: in vocibus significationes et locutiones traduntur; quibusdam tamen naevulis opus foedatur: quaedam potius expungenda essent, ut *acetarium*,

acrementum, *acupictile*; non nullae significationes in optimis lexicis non reperiuntur, ut *acroama*: *cuentos alegres*, *cuestiones sutiles de filosofia*, *adamare*: *aprobar*, *acariciar interiormente*. — Quae in aliis editionibus retractata opus, utile futurum speramus.

JOSEPHUS M. TRISTANIUS, C. M. F.

Exercitationes Scholares

Horatii et Curatii

Foedere percusso, captisque armis, trigemini bellum apparant. Adhortati a suis et feroces suapte ingenio, in medium inter duas acies procedunt. Duo exercitus stant, pendentes animo ab armis ac virtute suorum. Confestim datur signum, et terni juvenes sicut magna acies animisque totius exercitus concurrunt. Omnes ad unum, partes sibi commendatas intuentur: patriam aut in servitutem aut in imperium redigendam. Ut primum arma inter se collidunt et micantes gladii fulgent, horror ingens spectantium artus occupat, et dubia spe, vox faucibus haeret. Manum deinde quisque cum hoste confert et jam non tantum corporum motus et micantium armorum nitor, sed vulnera quoque et sanguis in publicum prodeunt; nam duo romani, postquam gravia vulnera in tres albanos infligerant, inter dimicandum alius super alium cadunt. Quam ob rem albanus exercitus magno cum gaudio conclamat. Et jam spes tota, non vero cura a romanis legionibus digreditur, fractis animo vice unius quem tres Curiatii circumdederant. Forte is incolumis e periculo evaserat, et quamquam solus impar universis, tamen ferocissimus in singulos. Itaque effugit ut pugnam dirimeret. Longeque a pugnae loco respicit, et videns unum ex illis haud procul ab sese, redit in eum magno impetu. Et dum Curiatii celerant opem fratri, jam Horatii victor, secundam pugnam parat. Ac priusquam alter ad-

veniat et secundum conficit. Singuli tantum supersunt, sed nequaquam pares. Alter integer et propter duas victorias assecutas maxime ferox; alter vero, tum vulnere, tum praecipue, cursu fessus ad victoris hostis genua se proolvit. Sed is, insolens atque superbus, nulla pietate, cum gladio transfodit. Tum demum jacente spoliato, romani, festivis clamoribus in Horatii laudem valde personant, tota usque Romam via.

JESUS ASPA, C. M. F.

Barbastrì Vi c. alumnus

Tempestas

Nubibus densis operitur aether,
Protegit phoebus faciem pudicus
Ignei interdum variant colores
Aethera sursum.

Nubilum caelum resonat fragore,
Fulgura emittunt fluvios nitoris.
Atra jam nubes recipit diemque
Sed quoque caelum.

Saevus extollit boreas susurrus
Anxi tandem fugiuntque cuncti
Influunt fontes gelidarum aquarum
Desuper arvom.

Passerumque agmen vario colore,
Effugit demens, latebraeque desunt
Amnis immensus cumulatur illic
Imbre citato.

FRANCISCUS VIVES, C. M. P.

Barbastrì, IVI. c alumnus

Post pugnam ad cannas commissam, Hannibal octo milia romanorum penes se tenebat, non ex illis, quos in acie cepisset, nec qui effugissent ad mortem certam vitandam sed ex illis qui in acie a Lucio Aemilio Paulo et Marco Terentio Varrone consulibus relictis essent. Senatus, cum exigua pecunia captos recuperare posset, ut vincere aut mori militibus romanis insitum esset, facere noluit. Qua re audita —Polybius historicus narrat—, Hannibalis animus fractus est, cum Senatus populusque romanus in adversis rebus tantam animi elationem servaret.

C. M.ª ARIZ, C. M. P.

Barbastri, Vi c. latinitatis.

Tu gubernator...

Apud lacum passerculi exorientem solem salutant. Aurea nube implexi, via, quae ex superioribus montibus in lacus ripam se ingerit, dulcis «Rabbi» ejusque discipuli, descendunt. Undequaque alti montes prospiciuntur; tamen juxta Jesu pedes caeruleus lacus patescit velut oppressus gigas.

—Magister, ait Petrus, quid nos vis facere?

—Ei Jesus: duc in altum.

Retinacula Petrus, expertus nauta, solvit et scaphula, leniter fluctibus agitata, lacum placidum, scindit.

Apud proram «Rabbi» sedens, quid fieri vellet edocet discipulos: miram eamque divinam navem aedificabo. Petrus, Jesum intuitus, visne, ait, Magister, eam ducam?

—Nescis, Simon, tunc Jesus, nescis vero quid a me quaeris; sed amen amen dico tibi, tu scaphae meae eris gubernator. Et tu in Paradisi portum duces navem Ecclesiae meae.

EDUARDUS CANALS, C. M. P.

Barbastri, Vi cursus alumnus

SOLUTIO FASCICULI SUPERIORIS (*ex jocosis*):
RHOMBUS ARITHMETICUS: *Germanicus*.

Memoria proditur Quixotum, Sanctium clamare, ut sibi galeam adduceret. Sanctius vero pastores quosdam petierat, qui lactaria venderent.

Insectatus vero ob nimiam Quixoti festinationem, quid faceret nesciebat de lactariis illis nec quo afferret loco; at ea perdere nefas esset —erant enim in pecunia numerata—. In heri igitur galea lactaria locavit, rediitque ad Quixotum, quid vellet, interrogans.

Tum Quixotus Sanctio: da mihi, ait, galeam; necesse est enim ut cito pugnam. Huc, illuc, Sanctius aspexit, nihilque vidit nisi vehiculum: ad eos appropinquans, duo vel tria signa vehens; at tamen Quixoto, galeam, lactaria continentem, dat.

Cum eam Quixotus accepisset, celeriter capiti imposuit. Lactaria illa compressa sunt, et subito serum per totam Quixoti faciem mentumque labi coepit. Ita metu expavit ut Sanctio diceret: Quid est hoc? Liquefit mihi cerebrum? an sudorem emitto a vertice ad pedes? Si enim sudo certe non metu; haud dubium, horrificum casum esse, judico. Tribue aliquid, si habes, ut me emundem, nam sudor me oculis privat.

Tacuit Sanctius et illi pannum, gratiasque Deo dedit. Post munditiam, Quixotus galeam, ut pateret qua de causa caput frigefaciebat, detraxit. Cito alba illa lactaria apparuerunt: tunc et rigide et iracunde Sanctium reprehendit: perfide, abjecte, demensque!

Sanctius caput demisit et postea hero Quixoto: Si certe lactaria sunt, inquit, da mihi, quaeso, ea, nam ego manducabo.

F. BOSOR, C. M. P.

Barbastri, Vi cursu latinitatis.